

SPOEDADVIJES 1704

Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 november 2012 betreffende het verlenen van investeringssubsidies voor culturele infrastructuur met bovenlokaal belang

Datum: 21 april 2017

Voorzitter: Nozizwe Dube

Aanwezigen: Nozizwe Dube, Eveline Meylemans, Simon Verreet, Ines De Geest

Het dagelijks bestuur van de Vlaamse Jeugd Raad, in vergadering op 21 april 2017, onder voorzitterschap van Nozizwe Dube, en met bovenvermelde aanwezigen, adviseert unaniem en onder voorbehoud van goedkeuring door de Algemene Vergadering het volgende:

- 1.** De Vlaamse Jeugd Raad is tevreden dat de Vlaamse overheid wil investeren in het verduurzamen van jeugdwerkinfrastructuur en vraagt om voldoende rekening te houden met de eigenheid van het jeugdwerk bij de procedure en criteria om in aanmerking te komen voor deze subsidiëring: hou de procedure zo eenvoudig mogelijk en voorzie voldoende begeleiding en ondersteuning om sterke dossiers vanuit het jeugdwerk gerealiseerd te krijgen. 4
- 2.** De Vlaamse Jeugd Raad vraagt om ervoor te zorgen dat intens gebruikte ruimtes van jeugdwerk aanspraak kunnen maken op deze middelen en vraagt om ervoor te zorgen dat voldoende verschillende types van jeugdwerkinfrastructuur in aanmerking komen: jeugdhuizen, jeugdbewegingslokalen en infrastructuur van Vlaamse jeugdwerkorganisaties, die intensief gebruikt worden. 4
- 3.** De Vlaamse Jeugd Raad vraagt om in het geval van een gebundelde aanvraag enkel de aanvrager de voorwaarde van "Subsidiëring door de Vlaamse overheid" op te leggen. En om het mogelijk te maken voor jeugdwerkinfrastructuren met bovenlokale uitstraling een aanvraag in te dienen mits bewijs van een duidelijke en sterke link met een Vlaamse koepel die beschouwd wordt als een gesubsidieerde jeugdwerkorganisatie. 4
- 4.** De Vlaamse Jeugd Raad vraagt om voldoende middelen uit deze pot te investeren in het jeugdwerk en er rekening mee te houden dat deze dossiers méér ondersteuning nodig hebben dan culturele dossiers. 5
- 5.** De Vlaamse Jeugd Raad vraagt om extra middelen te voorzien bij enkele koepelorganisaties en De Ambassade om het jeugdwerk zo goed mogelijk te ondersteunen en te begeleiden mbt jeugdwerkinfrastructuur. 6
- 6.** Concretiseer i.s.m. het jeugdwerk de taken die Pulse kan opnemen om subsidie-aanvragers vanuit het jeugdwerk te ondersteunen. 6

7. Verwar milieumaatregelen niet met klimaatmaatregelen en verbied het gebruik van niet-duurzame materialen.

6

1 Situering

Vlaanderen moet inspanning leveren op het vlak van CO²-reductie in functie van de Europese Klimaatdoelstellingen van 2020. Deze reductie kadert in het klimaatakkoord van Parijs¹ van 2015. Deze bindende Europese doelstellingen voor de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen (BKG) en de productie van hernieuwbare energie legt ook het beleidsdomein cultuur, jeugd en media een verantwoordelijkheid op.

In de nota van de Vlaamse regering konden we lezen dat het Vlaams Klimaat- en Energiepact van 1 december 2016 voorziet dat er binnen de beleidsvelden Jeugd en Cultuur wordt overwogen om energie-efficiëntie en CO²-reductie te selecteren als één van de prioritaire ingrepen voor de subsidiëring van culturele infrastructuur in 2017-2019. Hierop aansluitend wordt nu beslist om in te zetten op het energiezuiniger maken van culturele infrastructuur voor de beleidsperiode 2017-2021.

Concreet wordt er 13 miljoen euro vrijgemaakt uit het klimaatfonds om te investeren in culturele infrastructuur met bovenlokaal belang. Deze middelen zullen via het FoCi² worden verdeeld. De criteria voor subsidiëring worden geregeld via het *Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 november 2012 betreffende het verlenen van investeringssubsidies voor culturele infrastructuur met bovenlokaal belang*.

2 Advies

Het belang van duurzaamheid en jeugdwerkinfrastructuur

Binnen het jeugdwerk is duurzaamheid een belangrijk thema. Jongeren willen hun steentje bijdragen om waar mogelijk hun impact op de nabije leefomgeving te verkleinen. Ze doen dit met kleine zaken binnen hun werking, ook bij nieuwbouw of verbouwingen is de nodige aandacht voor dit aspect nodig. De Vlaamse Jeugd Raad is dan ook tevreden dat de Vlaamse overheid wil investeren in het verduurzamen van jeugdwerkinfrastructuur.

Het belang van infrastructuur voor het jeugdwerk kan niet onderschat worden. Voor heel wat jeugdorganisaties is de zekerheid om nog vele jaren een eigen jeugdlokaal te hebben een bestaansvoorwaarde. De zekerheid dat de vereniging kan blijven gebruik maken van het lokaal moet voldoende lang zijn zodat zowel de huidige als volgende generatie vrijwilligers zich kunnen focussen op hun kerntaak: jeugdwerk! In jeugdverenigingen zonder eigen jeugdlokaal dreigt het jeugdige enthousiasme en de motivatie van de jonge vrijwilligers ondermijnd te worden. Dit kan het voortbestaan van de jeugdwerking in gedrang brengen. Een jeugdvereniging is een open huis dat kinderen en jongeren een stukje thuis tussen leeftijdgenoten wil aanbieden. Een jeugdlokaal dat op eender welke moment toegankelijk is, met haar eigen sfeer, is onontbeerlijk om dit eigen nest te bieden.

Om het jeugdwerk kwaliteitsvol te ondersteunen rond infrastructuur zet De Ambrassade al jaren in op het thema jeugdlokalen. Vertegenwoordigers van jeugdwerkkoepels met lokale werkingen ontwikkelden in de Werkgroep Jeugdlokalen van De Ambrassade tal van brochures rond o.a. brandveiligheid, overeenkomsten, bouwproces, inbraakpreventie en financiën. Heel wat informatie, tips en tricks werden verzameld op de site jeugdlokalen.be, bedoeld om alle lokale jeugdwerkinitiatieven te ondersteunen met betrekking tot het thema infrastructuur. De Werkgroep Jeugdlokalen zet momenteel in op goed medegebruik van jeugdwerkinfrastructuur. Gedeeld ruimtegebruik biedt ook kansen op duurzaamheid aangezien er minder ruimte moet worden aangesneden en de ruimte dan intensiever gebruikt wordt.

Gezien het belang van kwaliteitsvolle infrastructuur voor het jeugdwerk vraagt de Vlaamse Jeugd Raad om voldoende rekening te houden met de eigenheid van het jeugdwerk bij de procedure en criteria om in aanmerking te komen voor deze subsidiëring: hou de procedure zo eenvoudig mogelijk en voorzie voldoende begeleiding en ondersteuning om sterke dossiers vanuit het jeugdwerk gerealiseerd te krijgen.

¹ 2015 United Nations Climate Change Conference

² <https://cjism.be/cultuur/themas/culturele-infrastructuur>

De Vlaamse Jeugdraad is tevreden dat de Vlaamse overheid wil investeren in het verduurzamen van jeugdwerkinfrastructuur en vraagt om voldoende rekening te houden met de eigenheid van het jeugdwerk bij de procedure en criteria om in aanmerking te komen voor deze subsidiëring: hou de procedure zo eenvoudig mogelijk en voorzie voldoende begeleiding en ondersteuning om sterke dossiers vanuit het jeugdwerk gerealiseerd te krijgen.

Gecoördineerde aanvraag en het concept bovenlokaal

De wijziging van het besluit van 16 november 2012 betreffende het verlenen van investeringssubsidies voor culturele infrastructuur met bovenlokaal belang maakt het mogelijk dat verschillende organisaties voor verschillende gebouwen samen een aanvraag kunnen indienen, de zogeheten 'gecoördineerde aanvraag'. Dit moet ervoor zorgen dat organisaties die voordien niet in de scope van het FoCi zaten, nu wel aanspraak zouden kunnen maken op subsidies. De Vlaamse Jeugdraad juicht toe dat op die manier ook kleinere infrastructuren aanspraak kunnen maken op subsidiëring. Wel vragen we om de procedure hiervoor zo eenvoudig mogelijk te maken en ook andere mogelijkheden toe te staan, zoals bijvoorbeeld een samen-aankoop energie-audit voor heel wat jeugdorganisaties samen.

Daarnaast pleit de Vlaamse jeugdraad ervoor om het concept bovenlokaal te benaderen vanuit de invalshoek van "voldoende intensief gebruik van de ruimtes" en niet als een territoriaal gegeven. Of gebruikers van ruimtes uit verschillende gemeentes of provincies komen heeft immers geen positieve impact op het klimaat, integendeel zelfs. Investeren in duurzaamheidsingrepen van ruimtes die voldoende intensief gebruikt worden, heeft die positieve impact wel.

Om ervoor te zorgen dat de klimaatmiddelen effectief impact hebben op een vermindering van CO² is het belangrijk dat de dossiers die aanspraak kunnen maken op de middelen betrekking hebben op infrastructuur die voldoende intensief gebruikt wordt. De Vlaamse Jeugdraad vraagt om ervoor te zorgen dat voldoende verschillende types van jeugdwerkinfrastructuur in aanmerking komen: jeugthuizen, jeugdbewegingslokalen en infrastructuur van Vlaamse jeugdwerkorganisaties.µ

De Vlaamse Jeugdraad vraagt ervoor te zorgen dat intens gebruikte ruimtes van jeugdwerk aanspraak kunnen maken op deze middelen en vraagt dat voldoende verschillende types van jeugdwerkinfrastructuur in aanmerking komen: jeugthuizen, jeugdbewegingslokalen en infrastructuur van Vlaamse jeugdwerkorganisaties, die intensief gebruikt worden.

De Vlaamse Jeugdraad leest dat "Enkel jeugd- en culturele infrastructuren die door de Vlaamse overheid worden gesubsidieerd" in aanmerking komen voor de middelen en wijst op het gevolg dat hierdoor redelijk wat jeugdwerkinfrastructuur met bovenlokale uitstraling geen aanvraag kunnen indienen simpelweg omdat zij niet gesubsidieerd worden. Het is onvoldoende duidelijk of, in het geval van een gebundelde aanvraag, de individuele organisaties effectief gesubsidieerd moeten worden dan wel de aanvrager zelf. Daarnaast komen organisaties die lid zijn van een koepelorganisaties maar niet gesubsidieerd worden niet in aanmerking.

De Vlaamse Jeugdraad vraagt om in het geval van een gebundelde aanvraag enkel de aanvrager de voorwaarde van "Subsidiëring door de Vlaamse overheid" op te leggen. En om het mogelijk te maken voor jeugdwerkinfrastructuren met bovenlokale uitstraling een aanvraag in te dienen mits bewijs van een duidelijke en sterke link met een Vlaamse koepel die beschouwd wordt als een gesubsidieerde jeugdwerkorganisatie.

Voldoende middelen voor jeugdwerk

De Vlaamse Jeugdraad is bezorgd of de middelen ook effectief aan de sector jeugd zullen toekomen. In deze, budgettair gezien, magere jaren is een bijkomend subsidiebedrag van 13 miljoen euro heel aantrekkelijk. We verwachten dan ook

dat de cultuurinfrastructuren grote bedragen zullen indienen. Aangezien het maximale subsidiebedrag dat per aanvrager wordt uitbetaald 500.000 euro is, kan door een aantal grote aanvragen de subsidiepot meteen sterk slinken.

De aanvragen worden prestatiegericht beoordeeld. Dat wil zeggen dat de investeringskosten van de ingediende projecten gedeeld worden door de beoogde CO²-reductie, waarbij voor de berekening rekening gehouden wordt met de specificiteit van de investering. Op basis daarvan wordt een rangschikking opgemaakt, waarbij aan de hoogst gerangschikte projecten de beschikbare middelen toegekend worden.

Momenteel wordt er drie miljoen voorzien in 2017, in 2018 en 2019 wordt telkens 5 miljoen euro voorzien. In de nota aan de Vlaamse regering zien we dat onder deel 3, *weerslag op de begroting*, er een verschil is tussen het VAK³ en het VEK⁴.

- 2017: VAK 3.000keuro en VEK 200 keuro
- 2018 : VAK 5.000keuro en VEK 4.000 keuro
- 2019: VAK 5.000keuro en VEK 5.000 keuro

Dat betekent dat de Vlaamse overheid vooropstelt dat er in 2017 voor drie miljoen euro subsidies mag worden toegekend. Voor 2018 en 2019 mag er telkens 5 miljoen worden toegewezen. Qua effectieve uitbetaling komt het er op neer dat de Vlaamse overheid voorziet dat ze in 2017 200.000 euro zal uitkeren, in 2018 wordt dat 4 miljoen en voor 2019 zou dat dan 5 miljoen euro zijn. Het overgebleven bedrag wordt de jaren nadien uitbetaald aangezien niet alle middelen meteen zullen worden uitbetaald. Een aanvrager krijgt pas een uitbetaling op basis van facturen.

Aangezien jeugdwerkorganisaties geen ervaring hebben met het indienen van dergelijke dossiers, heel wat ondersteuning zullen moeten krijgen en de krappe deadline, maken we ons zorgen over de haalbaarheid om vanuit jeugd reeds sterke dossiers te kunnen indienen in 2017.

De Vlaamse Jeugd Raad vraagt om voldoende middelen uit deze pot te investeren in het jeugdwerk en er rekening mee te houden dat deze dossiers méér ondersteuning nodig hebben dan culturele dossiers.

Ondersteuning vanuit koepelorganisaties en bovenbouw jeugd

Jeugdwerkorganisaties die een dossier bij het FoCi willen indienen doen dat veelal voor de eerste keer. Om er voor te zorgen dat zoveel mogelijk jeugdwerkorganisaties goede dossiers indienen, moet er voldoende ondersteuning worden gegeven door koepelorganisaties en De Ambrassade. In de jeugdsector is er heel wat expertise opgebouwd rond jeugdwerkinfrastructuur, maar (nog) niet rond het thema duurzaamheid. Het omzetten van duurzaamheidsvoorschriften in een subsidiedossier voor infrastructuurwerken is zeer complexe en gespecialiseerde materie. Dat impliceert dat er veel extra werktijd nodig is om jeugdorganisaties te begeleiden en te ondersteunen om dossiers in te dienen.

De begeleiding gaat verder dan de effectieve bundeling van een aantal dossiers. Zo zullen er ook contacten moeten worden gelegd met bedrijven en wetenschappelijke instellingen om bijvoorbeeld een raamcontract te maken voor de energieaudit, te bepalen welke installatie van een slimme energiemonitor op maat van het jeugdwerk is, ...

Hoe dan ook, de bestaande kennis en expertise hierover in de jeugdsector zal verder uitgebreid moeten worden. Er moeten nieuwe contacten worden gelegd en samenwerkingen opgestart.

Als het de Vlaamse overheid menens is dat jeugdwerkinfrastructuur via gecoördineerde aanvragen ook effectief aanspraak kan maken op deze subsidies dan is extra ondersteuning en begeleiding van koepelorganisaties en bovenbouwactoren onmisbaar. De Vlaamse overheid mag en kan er niet van uit gaan dat dit bij hun reguliere werking hoort. Een extra inspanning van deze omvang dient dan ook gehonoreerd te worden. Enkele koepelorganisaties en De

³ De vastleggingskredieten bepalen de bedragen die kunnen worden vastgelegd uit hoofde van verbintenissen die ontstaan of worden gesloten tijdens het begrotingsjaar.

⁴ De vereffeningskredieten bepalen de bedragen die in de loop van het begrotingsjaar kunnen worden vereffend uit hoofde van de vastgestelde rechten voortvloeiend uit verbintenissen die vooraf zijn vastgelegd, zowel in de loop van het begrotingsjaar als tijdens vorige jaren.

Ambrassade stelden reeds de vraag in hun nieuwe beleidsnota om extra middelen te krijgen om het lokale jeugdorganisaties zo goed mogelijk te begeleiden rond jeugdwerkinfrastructuur. In 2017 sluit de Vlaamse overheid nieuwe beheersovereenkomsten af met alle Vlaamse jeugdwerkorganisaties. De Vlaamse Jeugd Raad vraagt om extra middelen te voorzien bij enkele koepelorganisaties en De Ambrassade om het jeugdwerk zo goed mogelijk te ondersteunen en te begeleiden mbt jeugdwerkinfrastructuur.

De Vlaamse Jeugd Raad vraagt om extra middelen te voorzien bij enkele koepelorganisaties en De Ambrassade om het jeugdwerk zo goed mogelijk te ondersteunen en te begeleiden mbt jeugdwerkinfrastructuur.

Ondersteuning vanuit Pulse

Pulse heeft extra middelen ontvangen om haar sensibiliseringsopdracht rond het thema duurzaamheid uit te breiden. De Vlaamse Jeugd Raad zou die opdracht willen concretiseren. Want, om aanspraak te maken op subsidies moet er aan bepaalde criteria worden voldaan. Zoals daar o.a. zijn:

- een nulmeting van het energieverbruik op basis van het werkingsjaar 2015 wordt bij de aanvraag gevoegd.
- een breder actieplan van de organisatie om het personeel en het beoogde publiek te sensibiliseren voor de problematiek

Daarnaast komt ook het laten uitvoeren van een energieaudit met alle maatregelen die door de energieaudit worden onderbouwd in aanmerking voor subsidiering.

De Vlaamse Jeugd Raad is van mening dat Pulse in de zaken die hierboven zijn opgesomd samen met de bovenbouwactoren een ondersteunende rol kan spelen om kaders uit werken, contacten te leggen met energieauditeurs, raamcontracten op te maken, ... Op die manier voorkomen we dat elke aanvrager afzonderlijk het warm water moet uitvinden en worden ze administratief ontlast.

Concretiseer i.s.m. het jeugdwerk de taken die Pulse kan opnemen om subsidie-aanvragers vanuit het jeugdwerk te ondersteunen.

Milieu versus klimaat

Ten slotte merkt de Vlaamse Jeugd Raad op dat de subsidie zich focust op maatregelen die voornamelijk gericht zijn op energiebesparing en dus kostenbesparing, maar in se niet altijd een gunstig effect hebben op het klimaat. Dit is verwonderlijk omdat de middelen uit het klimaatfonds komen. Zo betekent bijvoorbeeld de vervanging van een stookolieketel door een gasketel het verder subsidiëren van gebruik van fossiele brandstoffen. Deze maatregel is eerder een milieumaatregel omdat fijn stof hiermee wordt teruggedrongen, dan dat het een zuivere klimaatmaatregel is.

Daarnaast zouden we ook nog graag een duurzaamheidcheck zien op de materialen die gebruikt worden bij de effectieve renovatie. Bijvoorbeeld het subsidiëren van de isolatie van buitenmuren of vloeren met PUR is een bijzonder klimaatvriendelijke maatregel omdat de aanwezige blaasgassen 800-1300 maal zo schadelijk zijn dan CO². Bovendien is de isolatiewaarde veelal slechter dan aangeboden en neemt die bij de jaren verder af. Hierover vinden we in het besluit en de bijhorende nota geen bepalingen.

Verwar milieumaatregelen niet met klimaatmaatregelen en verbied het gebruik van niet-duurzame materialen.